

MARIJA EMILIJA KUKUBAJSKA
МАРИЈА ЕМИЛИЈА КУКУБАЈСКА

BIOETHICS IN POETRY
MINI-ESSAYS

БИОЕТИКА ВО ПОЕЗИЈАТА
МИНИ-ЕСЕИ

E M A R I
E M A P I

Marija Emilija Kukubajska
Марија Емилија Кукубајска

**BIOETHICS IN POETRY
MINI-ESSAYS**

**БИОЕТИКА ВО ПОЕЗИЈАТА
МИНИ-ЕСЕИ**

ЕМАРИ
September, 2013

ЕМАРИ
септември, 2013

Publisher

EMARI Institute
Stip, Republic of Macedonia

EMARI President

Marija Emilija Kukubajska, PhD

EMARI Director

Aleksandar Donski, MA

EMARI Club Stip Director

Marijana Kroteva, MA

Technical editor

Goran Velkov

Printing house

IDEAL-GRAFIKA, Stip

ISBN 978-608-4726-01-2

NUB – Skopje

Front-cover photography:

Emilija Kukubajska, 2004, Stip, Macedonia

Love for Beauty as bioethics (The Bregalnica river)

Back-cover photography:

Emilija Kukubajska, 1998, Skopje, Macedonia

From the window of my warm bedroom - out into my cold-looking kindergarten classroom

Издавач

ЕМАРИ Институт
Штип, Република Македонија

За издавачот

Д-р Марија Емилија Кукубајска, претседател

Директор на ЕМАРИ Институт

М-р Александар Донски

Директор на Клуб ЕМАРИ Штип

М-р Маријана Кротева

Технички уредник

Горан Велков

Технички уредник

Горан Велков

Печатница

ИДЕАЛ-ГРАФИКА, Штип

ISBN 978-608-4726-01-2

НУБ – Скопје

Фото – предна корица:

Емилија Кукубајска, 2004, Штип, Македонија

Љубов кон убавината како биоетика (реката Брегалница)

Фото - задна корица:

Емилија Кукубајска, 1998, Скопје, Македонија

Од прозорецот на мојата топла спална соба – надвор, мојата студена градинка

**Bio-Ethics issues in literature and the arts:
“Ecology of the Soul” mini-essays**

Presented by:

Marija Emilija Kukubajska, PhD, University Goce Delcev Stip, Macedonia

Abstract

Ethical messages in literature, fine arts and other professions and disciplines, represent core issues in the course of civilization and its context in history, culture, society and religion. This presentation reviews “Bioethics in poetry”, book that represents practical application of bioethical/moral values in a literary genre, mini-essays. The interdisciplinary text is realized in synergy of poetry, essay form and artistic illustration from Macedonia.

Throughout history of culture moral messages prove to have no expiration date both because of their applicability and their renewable function in the course of human evaluation and response to reality, despite of continuously revising transformations or today’s new bioethical utilitarianism without scruples. This session of essays and pictures offers an integrated gallery of both traditional and revised worldviews on aesthetics and ethics, viewed through cases of adverse and challenging issues of the 21st century thought.

Samples on individual and institutional level are being monitored and compared through the creative imagination of a poet and educator, and the same examples are simultaneously paired in partnership with fine art images depicting similar or identical themes, recognized as interactive synergy, of visual and verbal interpretation of ethical issues today. Twenty five samples are presented in this book of new habitats for values and anti-values (*virtues and vice* – by traditional lexicon), analysed in poetic and documentary prose, with a title indicative to the content, *Ecology of the Soul*.

Key words: Literature, arts, verbal/visual synergy, values/anti-values, virtue/vice, bio-ethics, tradition, revision, relativism

ПРЕДГОВОР

ЗА КУЛТУРНИОТ И УМЕТНИЧКИОТ КОНТЕКСТ НА ПОЕЗИЈАТА СО БИОЕТИЧКИ ПОРАКИ

Проф. Д-р Виктор Лилчиќ,

Директор на Управата за заштита на културното наследство на Македонија

Биоетика во поезијата, како концепт и како книга на поетски мини-есеи, за прв пат се воведува во македонската книжевна историја токму од авторот кој од самиот почеток на своето творештво е позната по активно следење на иновативни светски културолошки книжевни трендови и по креирање на свој идентитет како оригинален мислител кој интегрира класични и традиционални со современи и научни идеи во своите дела и по инвентивно експериментирање со неологизмите, Марија Емилија Кукубајска.

Нејзините пораки во книгата „Биоетика и поезија“ се акутно значајни по тајмингот на нивната глобално актуелна тематика: ревизија и релативизирање на етичките вредности во културата на живеење и во уметноста на книжевниот израз. Д-р Кукубајска ги внесува потенцијалите на книжевноста во проактивна улога: ангажирање во промоција на човековата духовна средина и нејзината заштита од морална контаминација. Интелектот на оваа секогаш современа поетеса веќе 40 години верно го култивира кредото дека етичките вредности во човековата индивидуална и општествена култура содржат иманентна моќ за триумф над трагедијата и деструктивноста.

Со длабоко будна свест поетесата набљудува варијанти дегенеративните деформации во современиот социо-културен хабитат. Нејзините реакции резултираат во оваа визионерска, егзактна, инспиративна и инвентивна книга, еп, серија од куси есеи со уникатни поетски квалификативи. Нејзините книжевни теми за биоетика и „екологија на душата“ се движат од експлоатација во трговија со деца до идеолошка злоупотреба како „загадувач“ во филмската, музичката и други индустрии кои дифузираат контаминација со насилство и нетолеранција кон културните и религиозни разлики во светот. Кукубајска Е определена за взаемна почит кон другите убедувања и верувања, оттаму таа очекува

реципроцитет во односот на „другите“ спрема трајните аспекти на моралните норми во традицијата и христијанската етика.

Книгата на Кукубајска претставува уметничко-културолошки третман на еколошките прашања содржани во книжевни теми кои нудат нова перспектива за нивото и особеностите на контаминација на духовна култура во човекот. И во овој ракопис поетесата и универзитетски истражувач не останува пасивен набљудувач на *културните војни* за морален интегритет и идентитет на конструктивната и позитивна мисла. Ваквиот активизам е поетовиот мисловен, емотивен и етички одговор против дегенеративните трендови во културата на живеење, глобално информирање и комуницирање, особено кај младата генерација.

Спрема Кукубајска како и други нерадикални набљудувачи, деструктивниот мисловен склоп и стил на изразување наметнува сериозно загрижувачки феномен на нашето време, период на развој кој едновременно фасцинира со чудесни достигнувањата на технолошката интелигенција, но и дегенерира со радикалната девалвација во духовната култура на консументите на „културните добра“, *добра* чија валидност, трајност, квалитет се расипале и постанале „недобри“, кои попримале својства со својства што консументот масовно го десензитивизираат во рассудувањето за она што е анти-етичко, штетно и неодржливо во однос на човековиот добробит.

Авторот Кукубајска е американско-македонски и современо-традиционален мислител (предава американска и британска култура, цивилизација и литература на Универзитетот Гоце Делчев Штип), кој создава про-активни книжевни пораки во кои покренува здраворазумски прашања и нуди книжевно-етички, можни одговори против тој вид еколошка *загаденост* и за нејзина деконтаминација, особено во однос на случаи за кои други култури на планетата си дозволуваат да мислат дека културолошката, *духовна* загаденост им е наметнато со глобалното влијание на „западното“ цивилизациско и уметничко диктирање на промени во етичкиот склоп на човековата психа.

Ангажирајќи го својот уметнички збор поетесата се служи со интердисциплинарниот метод и споредба на светски култури со македонската и на општочовечките тенденции

кон *моралното загадување* а оттаму наоѓа мотив и потреба да размислува за заштита на човековата материјална и духовна културна средина.

Прашањата и поставените ставови се индивидуална поетска лиценца за анализа и за можни солүции. Тие се во основата на исклучително сложената и многузначна мисловна композиција на овој ретко успешен книжевно-уметнички и културолошки *показател* од ваков вид култивиран во македонската литература, преку англиското издание во Вашингтон, од 2009 година и македонското, 2013 година, во Штип.

UNITED MACEDONIAN DIASPORA

GLOBAL CONFERENCE 2009

UMD *Global*
CONFERENCE 2009

MACEDONIAN ART EXHIBIT

“ECOLOGY OF THE SOUL”

ART-PO interpretations
By MARIA-EMILIA KUBAISKÁ

UNITED MACEDONIAN DIASPORA

UMD *Global*
CONFERENCE *2009*

Global Conference 2009, Washington D.C.

MACEDONIAN ART EXHIBIT

“ECOLOGY OF THE SOUL”

ART-PO interpretation
By **Maria-Emilia KUBAISKA**

Publisher:
EMARI Institute
Stip, Republic of Macedonia

Publishing Director:
Aleksandar DONSKI

Editor:
Michael BRAXTON

Printing house:
“2. Avgust – S” – Stip, Republic of Macedonia

ISBN 13 978-9989-2935-6-6
EAN 9789989293566

University Public Library, Skopje,
Republic of Macedonia, 2009
EMARI Edition, EMARI Institute Stip, Macedonia

THE MACEDONIAN ART EXHIBIT is scheduled for silent auction on Friday, June 12, and Saturday, June 13, from 6 - 9 p.m., at the Crystal Gateway Marriott hotel, Arlington.

The silent auction bidding price starts at \$400.

The artists' generosity is reflected in their willingness to contribute to UMD humanitarian causes through their donation of a portion of the proceeds from the sale of the artworks.

The Macedonian Art Exhibit brings to the Conference a cross section of diverse styles, techniques and themes. It includes leading names in Macedonia's contemporary art history, like Vasko Tashkovski, a member of the Macedonian Academy of Sciences and Arts (MANU), and the former president of the Association of Visual Artists of Macedonia (DLUM), Kiril Efremov, together with other already established artists whose works represent a valuable contribution to the Macedonian art scene.

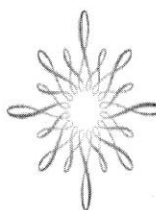
The selection of 24 artists was based on a variety of factors, including age, gender and geographic representation. The youngest among them was born in 1975 and the oldest in 1926. Some of the painters were born in today's Macedonia, while others are native to "Aegean Macedonia", now located in Greece. Most of them live in the Republic of Macedonia, and two live in Canada and in the United States.

Unique to this exhibit is the inter-disciplinary, multi-media concept, called Art-Po, by its author Maria-Emilia Kubaiska. Already well known to audiences in Beverly Hills, Hollywood, Pasadena, Santa Ana, Burbank (California), Branson and Columbia (Missouri), Skopje and Shtip, (Macedonia), the Art-Po concept in Washington DC integrates the Macedonian artworks and the literary interpretations of the writer, synchronized in mini essays published in the exhibition catalog.

The theme of the Washington DC Art-Po presentation and catalog is "Ecology of the Soul". It renders literary reasoning and cultural reaction to environmental and moral issues of our time. Its artistic and linguistic freedom registers the meaning of "change" as a reflection of challenges and new perspectives in our existing, complex and often controversial views as "first or subsequent generation of immigrants in a new land". The Art-Po texts transcend space and time of the immigration process, although they regard tradition and heritage as a fundamental testing ground for justified change. They portray the inner, cultural transformation in the human being. They analyze the philosophical conflicts in man as a "global nomad" in search for peace, stability and cooperation positioned between tradition and advancement, in America, Macedonia, and the world.

Exhibit organizer: MARIA-EMILIA KUBAISKA, author

Coordinators: Nada Nakova, R. of Macedonia and Jasminka Naneva-Dombrovski, USA

UNITED MACEDONIAN DIASPORA
ОБЕДИНЕТА МАКЕДОНСКА ДИЈАСПОРА

Глобална Конференција на ОМД –
Обединета Македонска Дијаспора
11-13 јуни, 2009, Вашингтон, САД

Панел: Историја на културата, **председавач:** Марија-Емилија Кукубајска, ЕМАРИ
сегмент: ИЗЛОЖБА НА МАКЕДОНСКА СОВРЕМЕНА УМЕТНОСТ Арт-По концепт
тема: “ЕКОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКАТА ДУША”

Цел: Современи сликари и скулптори од Македонија да се претстават пред американската и македонска државничка елита и пред македонската дијаспора. Уметнички дела да застапуваат ликовни правци, стилови и мотиви по избор на авторот. Делата да ја одразуваат духовната култура на македонскиот уметник, неговиот автентичен културен идентитет, патриотизам и општочовечки цивилизациски вредности како придонес во глобалните културни наследства.

Метод: Од едно до 2 дела од ист автор треба да бидат пријавени и испратени за учество на конференцијата, на адреса на ОМД, до Марија-Емилија Кукубајска. Делата ќе бидат изложени за аукција, во хотелот на одржување на Конференцијата. Почетната цена на наддавањето ќе се состои од цената која самиот уметник ќе ја побара, зголемена за додатна вредност која ќе се донира на ОМД (пример – ако цената на една слика или скулптура е проценета од авторот на 750 долари, вкупната цена при аукцијата ќе биде 1500 долари, од кои половната се донира на ОМД, за хуманитарни акции на организацијата на дијаспората).

Каталог: За печатење на колор издание на каталогот во кој ќе се презентираат учесниците на изложбата „Екологија на македонската душа“, Арт-По концепт (уметност и поезија), авторите на делата треба да достават по електронска пошта, не подоцна од 30 март, 2009 година:

1. Фотографија од авторот; 2. Куса биографија, најмногу до 10 реда; и 3. Скенирана фотографија на едно од двете дела испратени за изложбата. Заедно со овие три приложени информации авторот треба да ја наведе и цената на своето дело во долари.

Координатор за уметничките дела од Република Македонија:

Нада Накова, новинар на Македонското радио во Австралија, филантроп, сликар. Уметничките дела да бидат доставени до координаторот Нада Накова, најдоцна до 30 март, за истите да пристигнат во САД, за уредување на каталогот, негово печатење и распоредување на копии од каталогот во пакетот за гости и за планирање на просторот за излагање. Селектор на уметничките дела е: Кирил Ефремов, поранешен претседател на ДЛУМ (Друштво на ликовни уметници на Македонија), сликар, ликовен критичар и есеист.

Срдечно,

Metodija A. Koloski
President
United Macedonian Diaspora
1101 Pennsylvania Avenue, NW , 6th Floor
Washington , D.C. 20004
Phone: (202) 756-4358
Fax: (202) 756-7323
E-mail: mkoloski@umdiaspora.org
<http://www.umdiaspora.org>

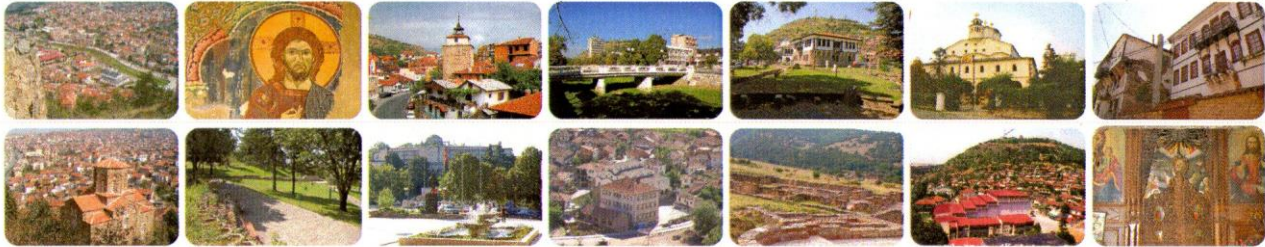
Marija-Emilija Kukubajska
President
EMARI
“Education, Morals, Academic
Research, *Istoria*”
2200 North Emerson St.
Arlington, VA, 22207
(703) 533-1593
emari2004@gmail.com

РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ДЕН НА ОПШТИНА ШТИП

8. НОЕМВРИ 2008

ПРОГРАМА ЗА ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ

6. ноември (четврток)

- 10.00 Полагање на цвеќе на спомен бистата на Вита Поп Јорданова
- 10.30 Полагање на цвеќе на споменикот во с.Судик
- 13.00 Ликовна изложба-Ликовна колонија, Ѓуриште;
Историја на културата на моралот (промоција на детска сликовница Еми и куклите), фоаје НУЦК „Ацо Шопов“
- 19.00 Промоција на фотомонографијата „Она што беше КУД Македонка“ од Благој Самоников, голема сала на Општина Штип

7. ноември (петок)

- 10.00 Прием на борци од страна на градоначалникот,
- 11-14.00 Спортски натпревари
 - возење на ролшуи, Плоштад Слобода
 - пикадо, сала Партизан
 - скок од место , сала Партизан

- 11.00 Промоција на книгата „Штипски спортски височини“ од Кирил Манев, Општина Штип - сала 2
- 12.00 Турнир во одбојка, Гимназиски двор
- 13.00 Богатството на штипската национална трпеза, фоаје НУЦК „Ацо Шопов“
 - Настап на „Штипјани“
 - Настап на КУД „Исарски бисери“
- 18.00 Концерт на Народниот оркестар и хорот при НУЦК „Ацо Шопов“, голема сала НУЦК „Ацо Шопов“
- 19.00 Ден на пастрмајлијата и маслото, плоштад „Слобода“

8. ноември (сабота)

- 05.30 Симулиран напад на градот
- 09.00 Традиционален стрелачки турнир 8.ноември, стрелиште „Мебел“
- 09.30 Полагање на цвеќе
 - Алеа на народни херои
 - Споменик на Револуцијата Исар
- 09.30 Традиционален 8-ноемврски турнир на Заедницата на инвалидски организации во шах, пикадо и стрелаштво со воздушна пушка, Зграда на ЗИО

- 11.00 Свечена седница на Советот на Општина Штип, голема сала на Општина Штип
 - Мини концерт на ученици од ДМУЦ „Сергеј Михајлов“
 - Коктел
- 12.00 Национален турнир во мини тенис, тениски терени Градски базен
- 13.00 Митровденски средби-претставување на новопрововираните доктори на науки од Штип , НУ-Библиотека „Гоце Делчев“
- 19.00 Традиционална 41. смотра на ДЛУШ, УГ „Безистен“

*Градоначалник,
Панде Сафев*

ОПШТИНА ШТИП
Ул. „Васил Главинов“ бб 2000 Штип
тел. ++389 (0) 32 22 66 00; фак. ++389 (0) 32 22 66 01
gradonacalnik@stip.gov.mk; opst@stip.gov.mk

In observance of April as a National Poetry Month
AC Stip is going to host a special event called:
**"Two American-Macedonian writers, Marija and
Emilia Kukubajski: Ethical values in literature-
excerpts from the Ecology of the Soul!"**

Additional info on the event:

- ✦ Literary reading by students from University Goce Delcev Stip
- ✦ Panel discussion: Marija-Emilija Kukubajski, PhD: (Macedonian-American writer-poet and educator & Fulbright alumna) Natalija Popzarieva, MA; Marija Krsteva, MA (teaching staff at American studies and English literature, School of Philology, UGD), Marijana Kroteva, MA (Interuniversity cooperation coordinator, UGD)

When: Wednesday, April 11th, 2012
Starts at 14:00h, at Campus 2!

In observance of April as a National Poetry Month
AC Stip is going to host a special event called:
**"Two American-Macedonian writers, Marija and
Emilia Kukubajski: Ethical values in literature-
excerpts from the Ecology of the Soul!"**

Additional info on the event:

- ✦ Literary reading by students from University Goce Delcev Stip
- ✦ Panel discussion: Marija-Emilija Kukubajski, PhD: (Macedonian-American writer-poet and educator & Fulbright alumna) Natalija Popzarieva, MA; Marija Krsteva, MA (teaching staff at American studies and English literature, School of Philology, UGD), Marijana Kroteva, MA (Interuniversity cooperation coordinator, UGD)

When: Wednesday, April 11th
Starts at 14:00h, at Campus 2!

Agenda-April 11th, 2013

- ✦ AC Stip coordinator, Marija Gorgieva, introduces the event and the participants: panelists and School of Philology English language and literature students.
- ✦ 2-2:15- Panelists introduce themselves briefly and share notions on today's topic.
- ✦ 2:15-2:20 Dr. Kukubajski discusses Earth-Day issues, relevant to the "Ecology of the Soul"
- ✦ 2:20- 3:00 - UGD students in American Civilizations and Culture and Literature in Dr. Marija Emilia Kukubajski's class, read excerpts from the concept Ecology of the soul: "mini essays"/verse from the First Global Conference publication, UMD, Washington D.C.
- ✦ Discussion with audience follows on

Short essays integrated with artworks illustrations (copies will be available for the audience)

- ✦ Vasko Tashkovski- The tree of life...Nature is behind its id-as, not the main stream f-lows
- ✦ Vancho Kalev-Ecology of the soul-food served in four object-ives picture of the wor-l-d
- ✦ Vladimir Georgievski- The joy of being old and up-right straight in the holy-soul joy
- ✦ Kiril Efremov-Our science and sounds resonating into the keys of the tachyons
- ✦ Ljubomir Donski- Weaving our common threads against threats of premature aging of truth
- ✦ Maya Bikova- Little Red Riding Hood and the family in the Malice-Land

Штипско културно лето 2008, плод на двецениското негување на културната традиција. Манифестација која годинава по 23 пат е попршита на духовната и културна сила на овој град, меѓини каде ќе се вкрстат книжевната, театарската, музичката и ликовната мисла на уметници речиси од целиот свет.

Во своето единствено и препознатливо настапување пред граѓаните на Штип, ШКЛ 2008 летната омарина ќе ја разбие пред се преку претставување на домашни уметници, афирмација на наши млади таленти, но и преку создавање на тесна комуникација со далечни културни простори и гостување на уметници од соседните држави, од Европа, па дури и Америка. На тој начин создавајќи услови за зачувување на вредностите на нашиот духовен идентитет, ШКЛ нуди и размена на нашите со културните вредности на другите народи.

Горди на фактот дека Локалната самоуправа на Штип по вторпат успешно и сосема целосно самостојно ја организира оваа наша најстара културна манифестација посакувам уметноста повторно да биде единствената која ќе не исполнува и издигне и над времето и приликите во него.

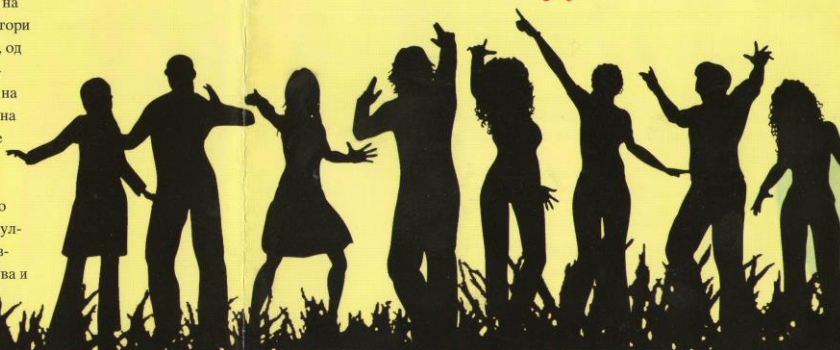

Градоначалник
Пандор Саров

ОПШТИНА ШТИП
Municipality of Stip

ПРОГРАМА

01 - 30 јули 2008

Покровител на ШКЛ 2008 - Општина Штип
Тел: 032/22 66 00
Факс: 032/22 66 01
www.stip.gov.mk

ШТИПСКО
КУЛТУРНО
ЛЕТО '08

Stip cultural summer '08

Изложба - слики, цртежи и графика
Зоран Малиновски

Промоција
"Звизот на Брегалница" - Цвета Спасикова

Театарска претстава
"ПОБЛИСКУ" - Народен театар Штип

Претстава за деца
"Авантури опасни за херои слаткогласни"
Драмски театар Благоевград

Арт перформанс "ЗА ЉУБОВТА СО ЉУБОВ"
Драмско студио НУЦК „Ацо Шопов“ Штип

Мултимедијална инсталација
ЈАЗИКОТ НА ДОБЛЕСТА
ЕМАРИ&ДУ „Гоце Делчев“ Штип

Театарска претстава "ПЕСИЈАЗОЛ"
НТ „Војдан Черндрински“ Прилеп

ПОП ФЕСТИВАЛ ЧУНГА ЛУНГА 2008
Дом на млади - Штип

Изложба на слики
Ниче Василев
НУЦК „Ацо Шопов“ Штип

Фолк концерт
КУД "Пригорје" - Република Хрватска
Зедница на Хрвати - Штип

Концерт Само Гигов Гиги & Банкрот блуз бенд/
Александра Пилева & Boogy-Woogie
ДУ "Г.Делчев" - ФМУ оддел етнокореологија

13.07.
Дом на млади, 21.00 часот

15.07.
Дом на млади
21.00 часот

15.07.
Безистен
21.30 часот

16.07.
Безистен, 21.00 часот

16.07.
Дом на млади, 22.30 часот

17.07.
„Народен театар“
21.00 часот

18.07.
Дом на млади, 22.30 часот

20.07.
Дом на млади, 22.30 часот

24.07.
Дом на млади, 21.00 часот

25.07.
Безистен, 21.00 часот

26.07.
Безистен, 21.00 часот

28.07.
Дом на млади, 21.00 часот

30.07.
Безистен, 21.00 часот

Промоција на книга
"Рецепти на осаменоста" - Братислав Димитров

Целовечерен концерт
„Пензионерски цветови“ и група Веселиони
Здружение на пензионери на Штип и Карбинци

Концерт на класична гитара
Миле Каровски
НУ Завод и Музеј - Штип

Концерт
Трно Stacy fox - САД

MUSIC SUMMER FEST 2008
SET, Сашко Костов проект

Театарска претстава
"ПРИКАЗНА ЗА РОНАЛД КЛОВНОТ ОД
МЕКДОНАЛДС"
Народен театар Куманово

MUSIC SUMMER FEST 2008
PMG KOLEKTIVE, BERNAIS PROPAGANDA

MUSIC SUMMER FEST 2008
Милко и Културно уметнички работници

Концерт на современа музика
ANSAMBLE MODERNE

Изложба,
Валентина Попевска

Концерт рецитал/ пијано
Жарко Паунов

ШТИПСКА МУЗИЧКА РАЗГЛЕДНИЦА
Настап на солисти групи и ансамбли

Концерт на класична музика
Тони Лазаров & Невенка Трајкова

да бидеш соплагана за навек.
Вукосава Донева
17.1.2000, Сиднеј

ЗДРАВ ДУХ – ЗДРАВО
ТЕЛО

Деконтаминација на душата

● **Како обичните чииштели, консуменши на културата на живеење и учесници во урбаната антропологија, да се снајдат во хиперпродукцијата на контироверзни пораки**

Марија КУБАЈСКА

Како да го заштитиме здравјето на духот, кога тоа зависи од мојалните вредности на личноста, а токму тие се деградираат побрзо од Џонската обвивка. Колку покомплетно ја сфаќаме врската помеѓу намот ум и тело, толку поуспешно ќе се однесуваме кон својата внатрешна „средина“.

Притоа и поуспешно самите ние ќе изградуваме однос кон надворешните загадувачи на „екологијата на душата“ како што ја именував о САД 1991 година. Колку да им веруваме на стереотипните етичари и истетичари кога и во нивните редови се јавуваат две тешко сповивајќи: конвенционална, стандардна и скептична, наспроти алтернативна, иновативна и во суштина традиционална? Како обичните читатели, консументи на културата на живеење и учесници во урбаната антропологија, да се снајдат во хиперпродукцијата на контраверзни пораки (пр. нокни забави за младите: 'западна' забава или кобна залуда?), кога и самите стручни аналитичари се борат со истите контрадикции и недоследности во етиката (теми на агесија и во Дизни продукцијата и во дигиталните игри). Зошто порнографијата во комерцијални, музички, кибернетски и други медиуми не се етикета како **деградација на етичките вредности** и злоупотреба на слободата и пратата на поединецот, наместо оваа перверзија и разврат да се глорифицира како „естетика“ на инстинктот за телесно задоволство. Зошто до еесетите години од 20-от век, светот (во нив и Америка и Македонија) о осудувале и стигматизирале предбрачниот секс, а денес ги исмева евините поборници за апстиненција? Како да се сложиме да консултираме еден „толкувач“ на душата, Фројд, кога тој самиот му робувал на окаинот и никотинот, а за оправдување на своите слабости ја измислил Теоријата на Самоуништување, Танатос? Како да му се восхитуваме на нечиј филозофски, предхристијански стоицизам кога тој афирмира негација на животот, самоубиство, постанувајќи синоним на себондуциран, самоуништувачки акт против надворешната корупција на ветот (Сократ). Како да му се верува на етичарот кој држи предавања о агресивен егоцентризам, се опушта со алкохол и никотин а своето иашко его го докажува со хедонистички промискуитет? Со паралелни илеми се борат и науките за заштита и мотивација на моќниот дух реку здрави („позитивни“ – „добродетелски“) методи на спознавање и ивеење на реалноста.

Дали умот или телото прво? Тие се меѓу-зависни! Но умот, тој контролен центар треба да консумира квалитетна и „чиста“ информација, сто како што и телото – здрава и незагадена храна. Дали поговорката Лекарот Лекува а Природата Оздравува (Medicus Curat Natura Sanat) не и футуризам и сегашен прагматизам, а не само фолклор? И науката оажува дека добромислата (позитивизмот), доблестите, добриот бор, мирот, грижливиот однос, самоконтролата отвараат златни врати, он психичкиот, како и кон физичкиот живот. „Назад кон традиционалните човечки и фамилијарни вредности“ е првиот повик на Божјата приода кон санирање на здравјето на душата.

Вангел Наумовски, портрет на Вукосава Донева

Назад кон нивните!

● **Како да се однесуваме со „усиесише“ на прехранбената технологија кога шокму шаа ни ја осиромашува храната**

Емилија КУБАЈСКА

Како што моралните вредности даваат здравје на нашата духовна состојба, така исхраната и здравиот начин на живеење се условни фактори за здравје на нашето тело.

Но, како да го заштитиме физичкото здравје кога стереотипните норми на исхрана се покажуваат штетни, и кога индустријата и прехранбената преработка се тие сеприсутни загадувачи? Кога најосновната материја за живот, воздухот, е затруен од фабрички гасови, метални молекули и хемикалии, што можеме да очекуваме од водата и храната? Како да ги избегнеме штетните ефекти на воздухот кој врши континуирана инвазија на нашите гради и крв, со токсични и карциногени субстанции (јаглен моноксид, кадмиум, итн.)? Ако овие невидливи отрови стануваат неизбежни, како да не се спротивставуваме на свесниот избор да се тровиме, со цигари на пример? Овој примарен причинител на рак, вооружен со повеќе од 10.000 убивствени токсини, одзема повеќе од 1.000 животи на ден само во САД (повеќе од било која тековна војна).

Водата што ја земаме здраво за готово, исто така непоштедена од технолошкиот „напредок“, ни го залева организмот со индустриски и земјоделски загадувачи, со тешки минерали и метали од самите водоводни цевки, и со додатните хемиски „прочишувачи“ (хлор). Тешките метали и минерали можат да предизвикаат симптоми од главоболки, до камен во бубрежите, до општа затруеност и рак.

Храната – колку што може да ни носи здравје, толку може и да ни го одзема. Новите и „унапредени“ методи во земјоделството доведоа до прекумерна употреба на пестициди кои содржат повеќе од 1.000 штетни состојки што ги уништуваат инсектите, а за луѓето сервираат спора смрт. Како можеме да бидеме сигурни дека внесуваме здравје преку уста кога вештачките бои, конзерванси и хемикалии во храната употребени за „естетика“ и „долготрајност“ (против згуснување, против развондување, против губење боја), докажано предизвикуваат рак?

Како да се однесуваме со „успесите“ на прехранбената технологија кога токму таа ни ја осиромашува храната од хранливи материи преку рафинирање и преработка, а ни ја „збогатува“ со празни калории и маснотии, поради кои кардиоваскуларните заболувања се број еден убиец во САД?

Во овој круг на опасности, **стресот** се најавува како здравствен ризик број еден, како непријател на хормоналната, биохемиска и имунолошка рамнотежа, отварајќи врата за домино теоријата кај заболувањата.

Но, **има решение** за сите овие опасности! Да се пренасочи нашето внимание од рафинирана, преработена и „мртва“ храна, кон земјоделски и градинарски производи од нашите пазари и ниви, кои ги нудат сите живи прехранбени вредности. Таквата неосиромашена храна ни е оружје против ефектите од надворешните загадувачи, како и пат кон долг и здрав живот. И околу нас и во нас секогаш постои избор, но првиот чекор зависи од нашата информираност и волја за промени – за враќање кон природата, за „чисто“ тело, преку природен начин на исхрана и поздрав животен стил.

American International School Of Macedonia

Academic Year
1999/2000

The "Ecology of the Soul" Concept

Promoted by the **AMERICAN INTERNATIONAL SCHOOL OF MACEDONIA**

Project Founder/Coordinator: Maria KUBAISKA, M.A., Dr Lit.

Leopold Sedar Senghor poet, former President of Senegal, discussing with writer **Maria Kubaiska** her "Ecology of the Soul-Eco-Art" scientific paper, presented at the World Congress of Poets sponsored by UNESCO, at Corfu, Greece, 1984.

"It is high time that the young generations start articulating the problems of moral pollution, of cultural contamination among our children and youth.

It is high time that we start protecting the "moral layers" from further depletion. We want to take action in finding solutions against the critical level of degradation of our inner, spiritual environment (the widening range of destructive vices, alcoholism, drugs, crime, pornography, aggressiveness, insensitivity, non-discipline, disregard for moral values, disrespect for authorities, intolerance... The healthy spiritual environment of the human habitat, requires urgent preventive and promotional measures, alongside with the needs for a healthy physical environment.

It is time to act, and start with the "word" first. It is time to start addressing the issues, writing about them! Your experience, your reactions and suggestions on this subject, are going to be an exceptional contribution to the fund of information which is to be put in fuction of the problem treatment.

The purpose of our event is to increase the student's awareness for changes, and to engage their creative ideas of cultivating the moral values, those foundations of the spiritual culture of a civilized individual and of a society".

From the "Ecology of the Soul workshop" conducted at ACT, Greece, 2000, by Maria Kubaiska AISM professor

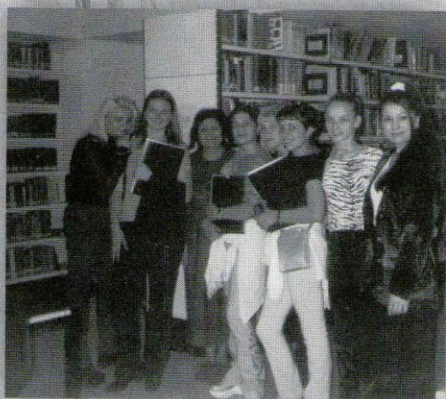
The "Ecology of the Soul" concept was founded in San Francisco in 1981, by the American-Macedonian writer, educator, Dr. Maria Kubaiska. It has been conducted through U.S. universities, museums and cultural centers in California, as well as through the printed, TV and radio media in Macedonia.

AISM

for the

on its Balkan cooperation visit to the
American College in Thessaloniki

"Ecology of the Soul" workshop

The Library Director,
3rd from left,
gave the AISM
visitors a very
instructive tour
around the
"walls of books"

Roula Lebetli , the Dean of Admissions

at ACT, considers the AISM
students intellectually very mature,
with a surprisingly good command
of the English language.

Greetings and friendly conversation
at ACT: AISM Assistant Principal,
D. Radulovich, talking to the **Dean
of Students Affairs of ACT**, and to
M. Kubaiska

In the company of our most glorious
ancestor, **Alexander the Macedonian**,
during the AISM visit to ACT
in Thessaloniki
(Ms. Maria Kubaiska)

ПРОЕКТ НА АМЕРИКАНСКОТО ИНТЕРНАЦИОНАЛНО УЧИЛИШТЕ

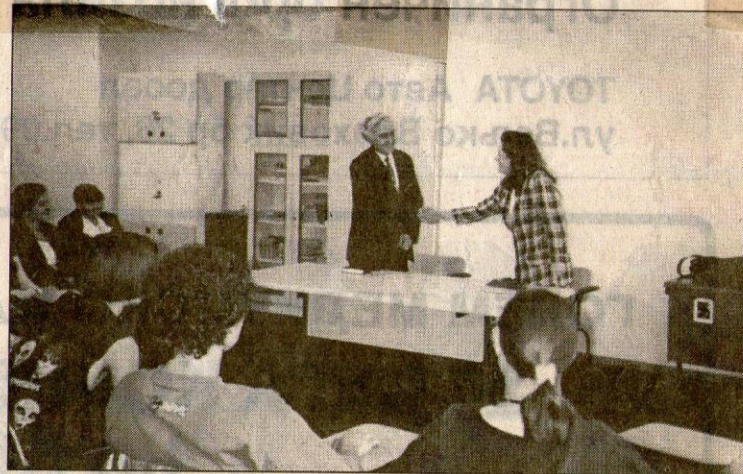
Со „Леб и музика“

Едно од четирите американски училишта во Македонија, АИУМ, ја почна серијата иновативни проекти во наставата а се предвидува и меѓубалканската соработка со други Американски училишта од соседните земји. Со Грција ваква соработка веќе е остварена. Американското Училиште деновиве реализираше посетата на најсовремениот погон на Жито Лукс, како практична и инструктивна илустрација на лекции од хемија, економија и биологија, и на Музичко балетското училиште.

Учениците практично се запознаа со фактот дека оваа македонска индустрија работи по највисоките европски техничко-

технолошки и организациски стандарди. Покрај успехите на македонската економија, учениците се запознаа и со односите на вработените и нивната работна култура и етика. Неколку ученици во оваа организација ќе остварат работни часови, како дел од волонтерската програма на АИУМ.

Освен материјалната храна и увидот во индустриското производство, нашето образование ја интегрира потребата и од култивирање на духот, од естетското воспитување низ музика и игри. Затоа, со овој проект сакаме да ги „почестиме“, нашите гимназијалци и со духовна храна, Посетата на еден Комерци-

јален и еден културен колектив се покажа длабоко оправдана од два аспекта: дека и правењето леб и креирањето музичко-сценски уметности треба да се почитуваат и разбираат како две различни полиња на работа насоче-

ни кон иста цел: урамнотежено разбирање и почитување на светот и човекот, „работник“, во него, објаснува директорката на АИУМ, Д-р Марија Кубајска.

„ПОЕЗИЈА И РЕЛИГИЈА НА СВП 2.000“

Соломон, првиот егзистенцијалист кој се спаси

МАРИЈА КУБАЈСКА, САД

„Еклезиастиот“, на Кралот Соломон (гл 3, ст.11) се ненадминат пример на филозофска поезија во која 1. човековото и 2. божествено значење на животот се навидум спротивставени и во душевен конфликт кај земниот творец, поетот. Разрешувањето на конфликтот е во интимното Соломоново: а) спознавање на својот космички татко (религиозна релација) и б) понизното признавање дека ни мудроста не е компензација за супериорноста на љубовта, како што не е ни материјалната моќ во однос на духовните пороци (безбожна изолација). Соломон го докажува апсолутот дека плодовите на духот, на земјата, растат во антрополошкиот рај за душата: доменот на верата во Бог. Спрема него, негирањето на тој апсолут доведува до неапсолутност, непостоење на „бесконечната природа на духот“, и до неможност да се практикува верата и креативноста во „духот на вечности“.

Успехот на Соломоновата технологија (космогонија) комбинирана со „бербата на плодовите на духот“, е обусловена од мудроста на понизност кон, и признавање на, Семоќниот и Созначки творец на врховната поезија. Најпотентниот плод спрема Соломон е поезијата на создавањето на се - Љубовта - кон Бог и кон Неговото Создавање. Таа е суштина на движењата на светот, во и вон човекот. Оваа теза на Соломон е ревалоризирана во однос на креативните умови кои себе си се оттуѓуваат од Бог. Негирајќи ја Божјата Љубов (милост и утеха), самите си ја одземаат моќта за спознавање на плодовите на духот, (добрите), „против кои не постои закон, (предание на Апостол Павле, Галат., Гл. 5, стих 23), бидејќи тие се штитот против корупцијата (пороците). Спрема

него, творбите како и животот на поетот се загадени од пороци бидејќи не постои каталистот Бог во нивните духовни и физички улоги. Во тоа дури и најсупериорните доблести: Љубов, Мир, Радост, постануваат жртви на пороците, тие земни анти-тези на плодовите на духот. Изолираниот од Господ, изве-

●Успехот на Соломоновата технологија (космогонија) комбинирана со „бербата на плодовите на духот“ е обусловена од мудроста на понизност кон, и признавање на, Семоќниот и Созначки творец на врховната поезија. Најпотентниот плод спрема Соломон е поезијата на создавањето на се - љубовта - кон Бог и кон Неговото Создавање. Таа е суштина на движењата на светот, во и вон човекот

дувач на креативниот (поетски) ритуал, генерира деструктивен гнев, цинизам и хаос дури и во екологијата на најталентираната душа. Таквата духовна продукција која го заменува Креаторот на Универзумот со имитот на „Свое-создаден Поетски Бог“, е егосцентрична, и при тоа патолошки очај, ароганција, злокобност и деструктивни, антиетички тенденции, независно од нејзиното естетско влијание, се покажуваат неминовни (пр.: поетите. Едгар .А. По, Емили Дикин-

сон, Силвија Плат).

На еден систематски или спонтан начин, овие креативни „бого-убијци“, постануваат „деструктивни, само-убијци“, на духовната проекција кон трајното, кон вечното, дозволувајќи човековото, божествено инспирирано, творештво да постане егзистенцијален апсурд.

Ова е компаративно парафразирање на клучното сознание од 935 г.п.н.е. застапувано од најмудриот поет Соломон, синот Давидов, сознание постаро и од веќе условно прифатените почетоци на западната филозофија од 585 г.п.н.е. во античка Македонија. Соломон, авторот на 1005 песни, е согледан како најстар егзистенцијалист, кој се трансформирал во најмоќен старозаветен воспевач на Господ. Во овој научен трактат, космогонијата на Соломон се споредува со некои погрешни религиозни концепции на Кант, Хегел и Киркегард, и со некои проминентни американски поети и француски егзистенцијалистички писатели, со нивното човеко-центрично кредо. Верувањето на Соломон е подржано од современите филозофски и теолошки апологети на бого-центричниот творечки процес кај човекот, промовирани од Институтот за Библиска Одбрана на САД.

(Авторката е поет и фулбрајтов едукатор)

Средба со Марија Кубајска, писател, професор, пребудувач на грушбошо на писателите на Македонија

Во изминатиот период Марија Кубајска активно е вклучена во офанзивниот систем на Македонија како професор во Американската гимназија "НОВА". Таа е автор на книгите "Временија и неокрит", "Јаглен и дијамант", но и учесник во публикувањето и преведувањето на голем број литературни дела. Како доктор по литература последните две децении ги минува во Америка и Африка, занимавајќи се со проучувањето на поезијата на американските Индијанци. Посебен афинитет пројавува и кон

чистото срце е суштината на естетиката. Јас работам на концептот "Екологија на душата" уште од моето активно инволвирање во "Денот на земјата" - еколошко движење кое во Америка завзема сепоголеми размери. Од Лос Анџелес каде сум од 87 година па до Бренсон - Мисури на неколку универзитетски центри низ САД им понудив еден нов пристап во агендата на еколошките прашања. Мојата загриженост е насочена кон давање приоритет на внатрешниот духовен свет, на културниот и интелектуалниот и

титувајќи ја (како превенција) природната средина. Со тоа ќе се промовираат вистинските квалитети на живеењето и делувањето на работењето.

Вашите работни креации се извонредно професионални и по својот состав разновидни со посебен акцент на хуманите дејности. Сметате ли дека уметноста на живеењето ја создаате динамично?

КУБАЈСКА: Иако сум го исклучила трансформираниот начин на живеење и мислење во "најбрзата држава" Калифорнија, мојата лична и семејна фило-

структивно на сите сфери; бизнис-морал, бизнис-етика до етиката во забавната индустрија, етиката во политиката образование. Во Македонија е се повеќе присутна дека-

деконтаминација на моралните вредности. Црквата е во душата, а телото е свет храм.

Верувањето т.е. вербата во Бога е процес на усовршување на душата.

Моралните вредности и хуманите принципи се загадени и делуваат деструктивно на сите сфери; бизнис-морал, бизнис-етика до етиката во забавната индустрија, етиката во политиката образование. Во Македонија е се повеќе присутна декадентноста, воопшто земјите во транзиција се обидуваат како оригинално решение да увезат западна демократија.

денност, воопшто земјите во транзиција се обидуваат како оригинално решение да увезат западна демократија. Прашањата на екологијата, на духовната култура и морал евидентно се најзапуштени. Филозофијата на сите традиционални и вечни категории на квалитетот во човекот ја пот-

По што ве препознаваат

Вашите обожаватели и читатели?
КУБАЈСКА: Пред да ги прочитам моите стихови, имам потреба да комуницирам со аудиториумот за да ги популаризирам, поедноставам поетските идеи и да воспоставам еден поблизок контакт со оние за кои ги творам, соз-

приод кон разрешување на етичките проблеми во време на манирот - кибернетичка трка за информатии, знаење, умееме и владеење. Човекот некогаш намерно, некогаш несвесно губи контакт со душевната состојба. Особено во Америка 90-те години се посветени на ревитализација на доблестите кај човекот и возобновување на личните и семејни вредности. Не може човек да биде космополит ако не ја цени припадноста кон својот народ јазичниот и културниот идентитет.

Која е ваша поголема љубов - Америка или Македонија?

КУБАЈСКА: Македонија е моја најголема љубов по љубовта кон родителите и мојата ќерка. Неа ја носам во моето срце, а ја носев за сето време додека студирав, живеам и работев во Америка и Африка,

● **Мојата загриженост е насочена кон давање приоритет на внатрешниот духовен свет, на културниот и интелектуалниот моралниот слој кој полека се разјадува. Сите загадувања во надворешната средина мислам дека треба да се третираат како второстепени, бидејќи ако ние внатрешно се култивираме, тогаш личната одговорност, самодисциплината, организацијата на идеите, енергијата и времето ќе се рефлектираат на надворешната човекова околина, заштитувајќи ја (како превенција) природната средина. Со тоа ќе се промовираат вистинските квалитети на живеењето и делувањето на работењето.**

НОВ ПРИСТАП КОН ЕКОЛОШКИТЕ ПРАШАЊА

детската психологија за што има соодветно образование. Нејзиното работно искуство е навистина преголемо, богато, разновидно и сестрано. Се јавува во улога на директор и менаџер на многубројни институции како на пример детски хуманитарни фондации, училишта, галерии. Моментално е во Скопје а потоа заминува во Холивуд каде живее и работи.

Со г-ѓата Марија (родена, по потекло од Штип) поразговараме за големата љубов што таа ја чувствува за Македонија, нејзината творечка сила и пламена желба за откривање повеќе вистини за историјата на својот народ, како и паглиотските елементи во поезијата што ја пишува.

Во моментов работите на проектот "Екологија на душата". Кажете ни нешто повеќе за тоа!

моралниот слој кој полека се разјадува. Сите загадувања во надворешната средина мислам дека треба да се третираат како второстепени, бидејќи ако

зофија беше отсекогаш тенденција за одржување на една внатрешна смиреност, рамнотежа, хармонија, така што моите идеи и пораки во литер-

крепувам со највозвишени и совршени извори Божјото слово, Новиот завет. Песната "Чисто срце" што ја посветив на мајка Тереза е одраз на мојата

давам... Во Америка и Африка каде живеам и работев последните две децении, моите слушатели и читатели беа среќни да го препознаат новиот дух и

Германија, Малта. Македонија е лулка на многу цивилизациски иницијативи, феномени, победи, поразии. А над сè желба да се истрае и опстане. Доста работев на поетското обликување на мојата љубов кон татковината, која покрај сите општествено-политички збиднувања, насилства, неправди успеа да го привлече вниманието на светот и со својата потреба за сувереност и независност, афирмација на културниот и јазичен идентитет. Сето ова го поддржувам со начинот на живеење и творење. Америка е земја која ме воспитува со традиционалните вредности од пред 200 г. и современите наредок во технолошка и техничка смисла.

СРЦЕТО МОЕ СО ВАС Е, НЕВИНИ МОИ

Ни Исток ни Запад, ни лева ни десна страна на светот, Срцето не ми го поделија. Таткото на животот ми го чуваше За вас на кои им треба - Од алчни незаразено е тоа, од безмилосни непоразено, од крадци непоткупено И од дволични незаличено, но лично е, зашто вгледано во Небесното огледало.

Доаѓам чедо! Еве ме, И со вас - стари родители на чедата! Пред прагот на иднината ја оставам тагата за во нов ден, променет во македонско достоинство да влезам. За и во него срцата со принежена чистина да знаат тагата да си ја гаснат, над огништето на вековите храмови на здравјето да раснат - од нас па се до Севишниот!

ние внатрешно се култивираме, тогаш личната одговорност, самодисциплината, организацијата на идеите, енергијата и времето ќе се рефлектираат на надворешната

атурата што ја пишувам, се одраз на вербата во човековите вредности, повеќе од било кога во историјата на човештвото. Моралните вредности и хуманите принципи се за-

преокупација со неминовната потреба една личност да биде сврте на кон по-

Пишува:
Весна ТАШЕВСКА

ката немеат
и боговите.
Тоа е мигот
кога болка-
та потврдува
оти нема
сопствена
мерка и не-
ма зборови
кои можат

ван материјал на разnovидни книжевни и novinarски жанри. На пишаниот збор и како потреба за komunikacija meѓy дyгето. Но, таа разnorodност Марија Кукубajsка со својата лyбов, почит и разбирање ги препредила во една хомогена целост која jасно покажува или би рекле, ја потврдува мислата за семејноста на човекот. Неговата дарба во потрагата по изгубената прекрасна принцеза да се направи и неможното, да

По трите воведни текста на Амелија Бел Нејт, антрополог,

„Секое уи
носії,
Предизви
ги решаваме
Можносії
ме сийе
наши желб

Во песната
дешката му
во филозофс

„Надежийа
Дека не
жал.
Надежийа е
Дека уйре
дай наомина
Надежийа
сила

Меморијален награден конкурс Емилија Кубајска

Чудесно моќниот дух на Емилија Кукубајска, покојна впука на познатата штипска фамилија Кукубајски, ќерка на познатата македонската поетеса Марија Кубајска, не остава рамнодушни милиони луѓе во светот. Лекарите, професорите на Џорџтаун универзитетот, како Др. Томас Раковски, се уште плачат по Еми, нивниот најомилан пациент на дијализа во ДаВита центарот во Арлингтон, предградие на Вашингтон. Но не само медицинскиот свет во САД бара начини како да го овековечи името на Македонката со најмило срце, најбистар ум и најсилен дух од својата генерација. Книжевно-поетските кругови во САД веќе се чувствуваат почестени што можат да се придружат на постојано растечкиот интерес за оваа исклучително влијателна млада личност која постанува симбол на духовни благослови и воспитувач инспирација за секого што ја познавал.

Годинава 20 тиот Светски Конгрес на Поети се одржува во САД, во главниот град на Алабама, Монтгомери. Минатата година истиот беше одржан во Кина. Низ неколку децении претседатели на овој конгрес биле Хорхе Хусто Падрон, Леополд Сенгор, претседател на државата Сенегал, и двајцата наградени со Златен венец на Струшките Вечери на Поезијата.

Најинтересна новина на годинашниот конгрес е новата, четврта категорија на награден конкурс за поети учесници од сите континенти. Оваа категорија се воведува токму во чест на американката од маке-

тот што претседател на конгресот, Мери Халибуртон се заинтересира за феноменот на Емилија, како литературен така и од здравствен аспект. Прекрасната личност на прерано починатата Еми, ја инспирира-

конкурс во чест на натприродно инспиративната личност на Емилија Кубајска. Зошто кај организаторот да биде предизвикан таков огромен интерес токму од оваа млада, личност од далечната мала, но древна и библиски славна Македонија, личност почината пред само шест месеци, на 27 години, во цветот на својата идеално одржувана младост?

Одговорот е во следните две објаснувања: Емилија Кукубајска е необјавен автор на преку 1000 страници дневници, писма, песни и инспиративни записи од кои зрачи несекојдневна убавина на духот, прекрасно срце и идеална верност кон човековите доблести. Необјавениот опус на Емилија допрва ја почнува својата пост-хумна мисија, зашто веќе предизвикува огромен интерес кај идните издавачи во САД, а се надеваме и во Македонија.

Светскиот Конгрес на Поети се заинтересира за Емилија Кубајска и од аспект на нејзината херојска борба за здравје, нарушено од Лупус, одржувано 11 години на дијализа. Оттаму беа прифатени и пропозициите на конкурсот во чест на Емилија: падови и пораз во борбата за здравје, надеж за лек, верба во иднината и љубов за живот. Тоа беа мотивите што ја чинез Еми победник над сите болни предизвици, сè до 11 септември минатата година, во Штип.

донско потекло, родена во Африка. Наградата за најдобри три песни го носи нејзиното име Емилија Кубајска (Кукубајска). Несекојдневен е фак-

ше и самата организаторка на конгресот. Таа донесе одлука без преседан: во последен момент да се вклучи во антологијата на конгресот меморијален

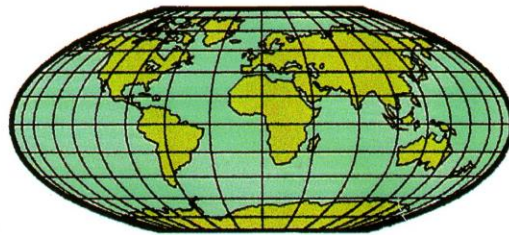
Maria

20th

World Congress of Poets

Schedule - Anthology - Sponsors

MONTGOMERY, ALABAMA

United Poets Laureate International

June 13 - June 17, 2007

WORLD BROTHERHOOD AND PEACE THROUGH POETRY

20th

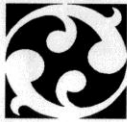
World Congress of Poets

Montgomery, Alabama

Mayor's Banquet

June 13, 2007

Mayor's Banquet

- 6:30PM – Photo Op with Mayor Bright and UPLI Officers and VIPs.
- 6:50PM – Opening- President, Mary Halliburton
- 7:00PM – Mayor' Bright's welcome speech.
- 7:15PM – Banquet Blessing – Rex Valentine
- 7:50PM – Short Break
- 8:00PM –UPLI President Benjamin Yuzon- Welcome
- 8:15PM- Introduction –Dr. Kenneth Kuanling Fan,
19th President, WCP- China
- 8:20PM- Presentations- Alexander Chang
- 8:25PM- Maria Kubaiska- Emilia's Poetry Contest
- 8:30PM- Henig Fur & Leather Auction
- 9:00PM- Mary Halliburton- ends with announcements
& a Presentation to the Mayor
- 9:15 – Mimosa Room
Night Owl Poetry Readings
Everyone welcome
Col. Michael R. Denington, Ret.: Chairman

The
**EMILIA KUBAISKI
MEMORIAL AWARD**

20TH W.C.P. Poetry Contest

Sponsored by Maria Kubaiska,
in memory of her daughter, Emilia Kubaiska

1st Place – \$150

2nd Place – \$ 80

3rd Place – \$ 40

Honorable Mentions at the discretion of the judge.

Guidelines:

1. Contest open to all paid Congress Attendees
2. Prose Poem or Free Verse Poem
3. Line length: 27 Lines (Emilia went to heaven at 27)
4. EMARI (Parts of the poem needs to reflect- information below)
 - Education (Spiritual vs Secular)
 - Morals (Everlasting vs Relativistic)
 - Academics (Wisdom vs Knowledge)
 - Research (Science vs God's omniscient mystery)
 - Inspiration (Humanitarian Creativity vs Destructive ideas in the arts)

Turn in 2 copies printed in English (only one with your name)
to: _____
by 6:00PM Saturday, June 16, 2007

Живеј, па учи дека...

Марија КУБАЈСКА

Ако еден народ живее прифатен, и пријателски третиран од околината, ќе научи да најде и мир и моќ, и во себе, и во околуиците.

Ако еден ден народ живее со одобрување и одбрана на правдата, ќе научи да се одрекнува од неправдата, колку и да е засегнат.

Ако еден народ живее обезбедувајќи сигурност, во своето духовно и физичко постоење, ќе научи да верува во сегашноста, во иднината, и во минатото.

Ако еден народ живее поддржувајќи ја добродетелта, ќе научи да ја одржува самовербата.

Ако еден народ живее чесно, ќе ги научи своите генерации на интегритет и честитост, и во институциите и кај поединците.

Ако еден народ живее во почитување на своите жители, ќе научи колку е вредно да се градуваат тие свои градители.

Ако еден народ живее во трпеливост кон другите, ќе ги научи другите како да изнајдат толерантност кон неговите права.

Ако еден народ живее во срам, предавство и идолопоклонство кон материјалната моќ и телесните страсти, ќе научи за тежината на виновноста, сакале или не, порано или подоцна.

Ако еден народ живее во корупција, ќе научи да си ја подмигува сопствената совест, служејќи и на сопствената пропаст, очигледна или неосетна.

Ако еден народ живее без каење за грешките (без гасење на свеста за добро и зло), ќе научи да убива, без жал, сотирајќи се бесмислено.

Ако еден народ живее во понижување на сопствената моќ, ќе научи да се повлекува во потлаченост (тешко им еден ден на тие што му ги погизуваат правата на живот).

Ако еден народ живее во непријателство, ќе научи дека злото води кон зло, и ударот на-

ведува на удар, дури и кога се жртвува и другиот образ).

Ако еден народ живее ограбуван, ќе научи дека отуѓеното го отуѓува крадецот.

Ако еден народ живее во измама, ќе научи дека демагозите не се вечни заводници на правдата, зашто ќе им суди редот и законот на природата, ако не на „родата“.

Народот е како дете, учи од лидерите, но народот е и учител на родителите. Ако водачите имаат неправедни намери, народот има инстинкт да негодува; и тогаш кога историски се чинел незосреан или немоќен за промени, народот знаел да ги опевозвозможи и најмоќните самодржачи на моќта. Мирот се постига низ моќта на човековите вредности, а моќта низ мирот на совесната правда, а не само со силата на законот, или беззаконието. И тогаш кога се чини дека водачите владеат како неотповикливи татковци, наројот-децата на татковината, може да ја сврти судбината на целата фамилија кон

меѓусебно разбирање, заеднички развој и разумен резект. Зашто, родителите треба да сфатат дека нивните деца во суштина се нивните управувачи, законодавци и извршители – онакви за какви историјата, учителката на животот, ги подготвувала, а не корупцијата, бедотијата на свеста.

Затоа родители, научете дека животот на вашите деца е ваша иднина, ваша најскапа повратна инвестиција.

Некои антитези на совеста

д-р Марџа КУБАЈСКА

Богатството нема крај од аспект на алчност, но губи значење кога постанува нејзин роб. Кога богатството е во служба на просперитетот, тоа се умножува, и со себе и низ оние кои ги развива. Но, постојат парадокси кога помалку богати индивиди или земји ќе станат парично моќни, па се обидуваат да ги откупат по кратки постапки сите оние долги фази на систематско духовно култивирање. За таквите, материјалното богатство останува тривијално без моќта на духот, бидејќи може да се купи луксуз, но не и култура, таа се негува. Во војни, во природни катастрофи, во политички промени, во лични грешки, во животни катастрофи, или во економски крахови, богатството може неочекувано брзо и да го сиема. Но, поседувањето на духовниот капитал, продолжува да се умножува себеси, за во погодно време да ги надраснува опортуните услови.

Во неразвиен демократиј и кај поединци без закони на совеста, слободата да се „зема“ (одзема, присвојува, краде, незаконски или неморално профитира) колку се мисли дека се „има шанса“, или желба, од кога и од каде се може – води до бескрупулозно кршење на законите на природата и на општеството. Без тие закони, кои се всушност и конституенти на совеста и кои ги штитат правата на слободата од алчност, себичност, ароганција, завист, љубомора, лага, кражба, повреда на психофизичкиот, семејниот, општествениот и економскиот интегритет на човекот и општеството, слободата личи на детски јасли отворени за сериски убиец. Слободата постанува аномалија, антигело во својот организам, слободата се изродува во сопствена антитеза и се уништува во сопствените претпоставки, ако истата не признава: регулативи, норми, принципи и закони во духовната и материјална коегзистенција.

Колку и да звучи нереално за аморалните, вистина е дека љубовта е поважна од сите духовни и материјални богатства. Давањето, по-

Авторот на текстот со поранешниот претседател на Сенегал Леополд Седар Сенгор

мошта, без очекување или изнудување на реципроцитет, е експонент на духовната љубов. Наспроти тоа, калкулираната, бескрупулозна, примитивно сурова, банално профитабилна трговија со емоциите или сензуално/сексуалната експлоатација на телесните задоволства води до деградација на душевните вредности и до дегенерација на инструментот за наплаќање – физичкото битие. Од паѓањето на Берлинскиот ѕид, западната култура, и популарна и академска, се погласно алармира дека во земјите од поранешниот источен блок опаѓањето на моралот е во таква експанзија и хиперпродукција, што извозот или увозот на истиот ги прави тие земји нови Содоми и Гомори спрема кои Лас Вегас е навина фасцинација.

Стремењето кон какви било грандиозни идеи од страна на мегаломанските прости шпекулации или „префинети“ и образовани криминалци, не може еден ден, а да не пропадне, или во конфликти со стварноста или во затајување зад неодржливоста, ако истото продолжува да е „ослободено“ од данок кон сопствените морални скрупули (покрај данокот кон државата). Ако за таквите постануваат утопија човековите фундаменти на цивилизирано владеење и работење, на создавање и давање и жртвување за другите, за подвизувањето, за саканите, за децата, за народот, тогаш материјалното богатство е гробна тежина на мрачните сили, на подземниот свет, од која, спрема митот, и мудриот

Александар Македонски се откажал.

Љубовта може да се практикува и се обистинува во својата култивирана и усвојена форма само тогаш кога е ослободена од непријателски тенденции и од неосознани, ниски форми на инстинкти. Како што љубовта вклучува несебично давање, а не земање, таа и докажува дека се грижиме за другите, чесно и честито, а не дека сме грижа на другите.

Само од права љубов можат да произлезат и исправни резултати и трајни доблести од тоа жртвување. Чистината на мотивите е пред сè во суштинското етичко, а не во површното естетско, пред сè во доброто, а не исклучително во „убавото“. Вистинската љубов е во чесноста, честито и доследно сакање, а не во фреквентниот, адиктивен, непредвидлив промискулитет.

Кога во „модерните“ брзовозни цели кон „идејната“ се нема време за негување „идеална“ човекова љубов, интерперсоналните и општи врски немаат трпение, немаат начин, немаат критериум за суштински односи. Наместо тоа, естива, нечиста и ниска „награда“ за тие цели им е нестрилива, понижувачка, арогантна побарувачка и понуда на материјално-телесни услуги, на тие ласцивни стимуланти за стерилните души. Тие телесните страсти ги мешаат со чувствителност, незнаејќи колку нечувствително се третираат и себеси и субјектот на својата неконтролирана слобода за недостоинствен вид наслади со, дури подоцна согледани, тешки по-

следници по здравјето на својата психофизичка, семејна и општествена средина.

Љубовта е светла, што доаѓа од моќта на највисоките човекови квалитети, од јачината и од богатството на конструктивните духовни вредности. Таа е најбесценетиот подарок во нашите животи. Но, во морално корумпирано средине на личноста или општеството, љубовта постанува нејасен поим, занемарлива важност, вредност што толку бездушно се девалвира и фалсификува. Правата љубов не се докажува низ опсесивна завојливост, сексуална манија, поткуп, смислени игри, грубост. Правата љубов не врие од завист и од љубомора, и не се оладува од трпение и од тивкост. Вистинската, духовната љубов, не е сурова, не е насилничка, не е подла цел служејќи си сама на себе. Ништо не може лесно да се испровоцира, налутити или наведе на зло љубовта, зашто таа знае да му се радува на чистото срце и не е злопамтило кое чува сриба. Вистинската љубов не се осветува, туку се посветува, на светлите цели на душата.

Затоа, ако некој трпи и се надева, и покрај сите разочарувања, верува и покрај повторуваните грешки на саканите, дава сè од себе кон неблагодарните, се жртвува и издржува, да се праша – кој губи, дали тој што продолжува да го љуби својот партнер, своето дете, својата фамилија, својата земја и народ, истрајно и посветено, или тој што продолжува да ја „понижува“ љубовта со предавство, страв, криење зад прозорните паравани на поткупливоста и дволичноста, тој што не се воздржува од незрело „љубовство“ или во прерани младешки ниволувања во материјализирање на душата, во банални, тривијални, неморални, нетрајни комодитети, пијанчење, дрогирање и расипани и расипнички „задоволства“, кои само навидум имаат неодоливи предности на „сладок“ живот.

(Од материјалот поднесен на Светскиот конгрес на Поети, Крф, Грција, 1985, спонзориран од УНЕСКО, Жак Кусто, Фондацијата и Министерството за култура на Грција).

МОРАЛНИТЕ ЗАГАДУВАЧИ ВО НАШАТА КУЛТУРА

Семејството како филтер

Д-р Марија Кубajsка е Американка од македонско потекло која живее во САД. Во својата субспецијалност се бави со проучување на, и образование за, етиката кај децата и адолесцентите. Оваа година во Македонија ја пишува книгата од културната антропологија „Депрецијација на моралните вредности“. Има објавено книги и преводи и на македонски.

д-р Марија КУБАЈСКА

Во една веселесла на технолошката култура, какви што се САД, се објавуваат 5.000 нови детски книги годишно, а на информативните супер-патишта во кибернесткиот простор се воведуваат преку нок неограничени мрежи и менија. Кој во таа земја на супер-патишта на информатиката, треба да се грижи за сообраќајот, правите и квалитетот на моралните вредности во информативната индустрија, каде слободата на демократијата се организира и канализира по сопствени, индивидуални патишта, а во рамките на развистите и функционални општествено-економски рамки. Многу лесно владата може да биде обвинета или за незаконска цензура, или за опасна пермисивност или за индиферентност, а бизнисите од друга страна се безобразно профитерство, несправ радикализам или преврзани слободи на разни индустрии. Од земјите – испилани или несудени членки на „новокомпирираните демократи“ доаѓа несигурното, атавистичко, но за нивни задолжени искуства очекувано прашање: Кој фактор треба да се грижи за здраво општество, односно здрав поединец? Граѓаните „огледувани“ во еднопартиски систем, имаат тенденција сè уште да бараат одговори преку институционалните, државни услови за обезбедување, или неовозможување, на одредени појави, избегувајќи да го препознаат едноставниот одговор содржан во нивниот, поединецот, творецот на сопственото, а со тоа и општествено битие. Поединецот, односно неговиот примарен и клучен општествен хабитат и морална лабораторија: семејството. Семејството во САД станува водечка тема во деведесеттите години, во однос на тоа како да се одбранат единките од таа средина, од деградационите и дисфункционалните алијанси врз нејзиното морално и структурално распаѓање. Последната деценија практичната филозофија на САД е во знакот на трендот: назад кон правите човекови вредности, прочитување и заштита на моралниот, духовниот слој, освен на озонскиот, физичкиот слој на овој свет. Оваа културно – социјална појава поставува сè погласен фактор во новата културна револуција во Америка денес, откако нездравите неспродукти и отпадните материји и идеи од шесеттите години веќе го покажаа своето штетно дејство по духовното и физичкото здравје на трагичните по омислата на слободата.

Најновите генерации и трендови во САД се стремат токму за едно ново реставрирање на „старото“, во од една спротивна перспектива од онаа на неразвиените демократи на земјите отпаднички од поранешните присилни федерации на мирот и благосостојбата. Американската културна битка за здравјето на својата најдинамична и најпродуктивна нација во историјата на чо-

вештвото, се стреми да ги користи изворите на традиционалните фамилијарни вредности и на духовните верувања дека поединецот, а не државните апарати, треба да ја свосат одговорноста за својот успех или пад, лидерство или зависност, прочистени визии или анархични талкања по отпадите на разни идеологии, филозофии или религии, спакувани во нехранливи или расипани или затруени културни алијанси, опасни по едноставната вистина за она што е добро, а што штетно.

ЗАШТИТА НА МОРАЛНАТА ОБВИВКА

По четвртата век Америка сериозно и организирано ја отпочнува духовната битка – за спасување на човековите културни вредности чие заглување почна од дрогираните „деца на природата“, од оние елементи на интраснационалната комунистичка консолидација која во шесеттите и седумдесеттите години меѓу главните цели ги имаше и студентите и универзитетската интелигенција во САД, покрај јавните медиуми и конгреси, и покрај малцинските и сиромашните слоеви на лесна задоволност кон побуната. Од нив регрутираше интелектуално – рекреациони, или улично – губитнички уживачи на „природни цвекливи“. Овие идолошки – филозофски Дон – Кухотоничи беа напојувани од алхемичката на еден социјален утопизам кој во текот на студената војна многу лесно заплоси со своите топли магли на братство и соработка, непроверено продавајќи нерални рецепти за пост – колонијална среќа на народите и поединците. Постски и политички заносеници патуваа и до полинојата и до „висините“ на Хималаите барајќи нов вид „видовити дроги“ за своите заносни соншта во потрага по среќата. Многу од нив, и нивните

деца сè уште не знаат дали се правите од тој пат и зошто пред сè, тргнале по него.

Природата и општеството од сегодашна напредувало во своето златно доба кога постигнувале позитивен и мирен просперитет, а негативно, порочно труење на здравиот дух. Целта на животот е да се одржува на премисите на позитивниот и просперитетот, а не на деструктивниот и дегенеративниот.

Нема да си помогнеме ако се предаваме правдајќи се „ла лошо е немојно“, кога целта на цивилизираното живеење е да го одиме или надиме нарушувањето во нас и околу нас.

Ако по половина век сега и „големата“ Кина признава дека ќе се оставе мал само со материјалното богатство ако духовното е отсутно, време е да се запрашаме кога и ние Македонците ќе почнеме да велме не благодарам, веќе за кусо време до сега имаме преголема доза на загаденост: сатини, неморални, насилни филмови, музички текстови, гадни весници, загадени улици, трговија со дроги, со тела и со души „кафулиња“ каде се негува култура на слободно паѓање во облаците од никотин, алкохол, пороци и ништожност... фатални забавни прилики на ноќна „разноада“ каде се нитоксифицираат мозоците и горат хромозомот на умота, каде чаровите во едно одбројано деновање се понижкуваат и понивштуваат во мрак и мрачни нагонни наместо да се обелоденуваат во светли идеи за работа и формирање на перспективни и преминути потреби работни идеи, работни навика, нови работни места.

Моралниот интегритет треба да се формира, воспоставува и негува прво во темелите на поединецот, за потоа истиот да се рефлектира на глобалното општество, а на крајот на државата – хипокритична фарса.

● Не мораме да се мериме со најмоќните земји на светот за да се почувствуваме инфериорни, но можеме да учиме на нивните грешки за да не дозволиме да бидеме такви

Новоформираните влади и држави ќе имаат вооредни потенцијали и чудесно моќни варијанти за успех, кога за приоритетна заштита на човековата средина би ја прогласиле превентивната, негувањето и култивирањето на внатрешната човекова, духовна средина, кога би застанале во одбрана и заштита на морална и културна средина на сите граѓански и генералски слоеви, и пред сè на сите деца на нашиот народ. Прескапо ќе го чинат нашиот морален интегритет оние стоки на пазарот за информирање и забава кои ни во земјите од каде се пренесуваат не се тронат (не го трошат потрошувачот) со таква брутална, неконтролирана манија за профит или фобија да не бидат „заостанати“ на имитацијата на напредокот да доаѓа во форма на макар што било од „Запад“. Додека не е предоча, смејствата, родителите, а потоа и учителите и другите институции на културата, треба да ја отпочнеме одбраната од настроненоста и чувството за бесцелост кои разградуваат пострашно од забавното на озонскиот слој.

ДОМОТ – ПРВАТА ПРЕВЕНЦИЈА И ИНТЕРВЕНЦИЈА

Филтерот за заштита на човековите морални, душевни, емоционални и социјални вредности, треба да се постави најрано дома, а потоа и секаде каде што живееме, учиме и работиме, зашто доцнежното во тоа ќе не чини прескапо. Но никогаш не е доцна за доброто да се активира против деструктивното, и сегодаш треба да сметаме на добрите семејни кои паднале во лоша почва, под осортути услови на средината или вепогодното време.

Не смеаме да се претвориме во лешинари по „расипаните“ промови и информации на светскиот отпад. Не смеаме да се исмеаме на чистината, редот и законитоста, зашто без нив слободата е анархија, а демократијата – хипокритична фарса.

Филтерот за препознавање на она што е правилно, исправно, добро, тумано, а што не треба, сам по себе да е чист, за и филтрираниот материјал да резултира со чистина и со покаталитетно трошење и согурување на енергијата, во физичката и нефизичката природа на постоењето. Подоцна ќе биде доцна, ако во основите не ги воведеме превентивните мерки против субверзијата на неконтролираната хиперпродукција и агресија на пропагандите и економски и културни нестички агенси и нонсејси. Медиумите за забава на децата и на младина кај малите книжевно – јазични, технолошко – образовни пазари, треба да отвораат кон гигантските глобални медиумски пазари, но не без презнаење за добрите и лошите ефекти врз културното богатство на нашите, и млади – и останати генерации. Масовна, јавна кампања, за доброто на нашиот народ, треба да биде отпочната вчера, а ние, вака како што си дозволуваме, всушност помагаме на разградувањето на духовното и физичкото ткиво на нашиот народ да се разорува и без вооружена војна зашто арсеналите се тука, меѓу народот, против народот и неговите деца, но задскрени зад лошите информации, дезинформации, зад прикривање информации за она што е лошо да се третира навреме, без инвазивни мерки, туку со достоинствена добра мисла и врхова човека одговорност, да се спречат интересите на „невалидните непријатели“, кои „народот не ги нисмислува“, а кои во последните години го имаат покажано своето моштруозно дејство врз здравјето на материјалниот и духовниот онташок на луѓето.

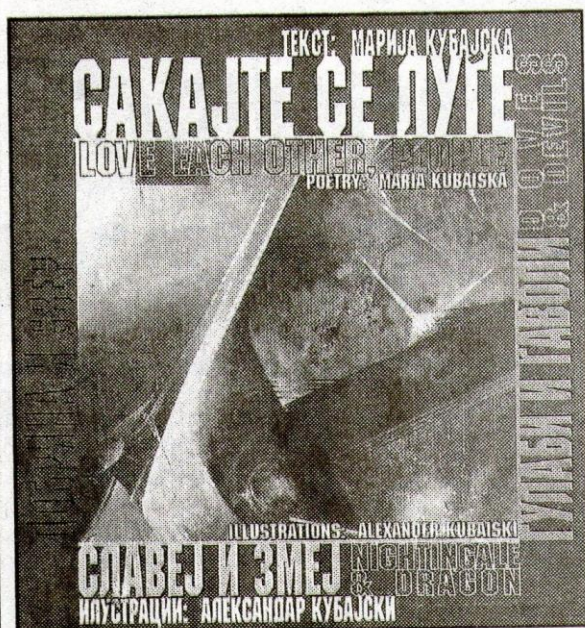
Изградувањето на свеста за она што може да ја загадува културната диета на нашите најмалди ховсументи е приоритетна задача на родителите, дома во средината на фамилијата, зашто ќе биде пре-

доцна и пребавно ако очекуваме само училиштата, владините закони или свеста на бизнисот да ги штити и поштедува.

Нашите деца се најчувствителна супстанца од која се градат и развиваат изведувачите и архитектите на иднината. Затоа во време треба да се свртуваме кон сопствените деца, и пошироко, за да согледаме кои интелектуални – когнитивни активности се експлоатирани од кои медиуми. За да ги браниме нашите млади, и стари генерации, од калапите на конфузни концептуални, емотивни и социјални пораки, за ние самите успешно да се грижиме за децата, треба да отпочнеме од дома, од традиционалните семејни вредности, за потоа преку формите на образовните и јавните институции за култивирање на напредокот да ги употребуваат своите осовременети форми и методи. Должни сме да ги браниме раните и разливачи коментари на лошата информативна која може да се пласира преку сите видови аудио, видео, електронски, кибернетски, како и преку оние стари добри печатарски простори. Затоа, децата и кои растат можат да бидат „учители“ на родителите, а камо ли кога ќе доде време и тие да родителствуваат на своите деца. Со што, и како, ако уште од денес ги загадуваат и ги промашуваат патиштата до утре?! Но, да бидеме оптимисти, зашто без вера нема ни ка ни наука.

15.4.2002

ПОД наслов "Сакајте се луѓе", тетралогјата на Марија Кубајска, содржи три книги "Добрина и свер", "Славеј и змеј" и "Гулаби и гаволи" на компакт диск и едно книжното издание "Овошје за срцето".

Трите книги од трилогијата преставуваат поетски сегмент од правецот "Екологија на душата", како и серија есеи од областа на културологијата, антропологијата и етиката.

Во предговорот на авторката кон прозната поезија "Добрина и сверт" стои дека оваа издание е интердисциплинарно, вербално и визуелно илустрирање и современо толкување на транс-темпорални, историски, библиски и пост-библиски теми.

Поезијата "Гулаби и гаволи", како што пишува Кубајска во својот предговор е настаната по откривањето на епитафите на Британските гробишта во црквата Св. Архангел Михаил, а како спонтанa реакција на нив, инспирирана да пишува за смртта и животот, војната и мирот, за прашања на страдањата или радо-

Изданија

Тетралогја „Сакајте се луѓе“ на Марија Кубајска

ста со кои се соочувале бранителите на мирот во контекст на човековиот, македонскиот и меѓународен свет.

Во книгата "Славеј и змеј", хаику поезија, според зборовите на Кубајска, авторката се обидува да следи едно од правилата во филозофијата на хаику: да го бара универзалното јадро на значењето, да го истражува современиот пулс преку тоа и да трансцендира од овој дел на светот во една над-временска и над-просторна адаптација на оваа поетска форма, следејќи ги уметничките валери на еден стар европски, македонски јазик.

Книжното издание "Овошје за срцето", четвртата книга од "Сакајте се луѓе" е инспирирана и посветена на децата-бегалци од војната во Македонија. Во предговорот, насловен "Сакајте се деца!", Кубајска овие зборови на верба им ги врачува на децата.